

Plan Yinona – zrozumieć co się dzieje

24 marca 2019

Termin Plan Yinona odnosi się do artykułu opublikowanego w lutym 1982 r. w hebrajskim czasopiśmie „Kivunim” („Kierunki”) zatytułowanym „Strategia dla Izraela w latach 1980.”.

„Kivunim” był kwartalnikiem poświęconym studiom nad judaizmem i syjonizmem, ukazywał się w latach 1978–1987 a wydawał go dział Informacji Światowej Organizacji Syjonistycznej w Jerozolimie.

Artykuł został napisany przez Odeda Yinona, byłego doradcę Ariela Szarona, byłego wysokiego rangą urzędnika w izraelskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych i dziennikarza „The Jerusalem Post”.

Bywa on często cytowany jako wczesny przykład kreślenia projektów politycznych na Bliskim Wschodzie pod kątem logiki wprowadzania podziałów sekciarskich. Autor artykułu albo przewidywał lub planował ważne wydarzenia polityczne na Bliskim Wschodzie od lat 1980., w tym inwazję na Irak w 2003 r. i obalenie Saddama Husajna, syryjską wojnę domową i powstanie państwa islamskiego. Twierdzono, że artykuł Yinona został przyjęty przez członków Instytutu Strategii Syjonistycznych w amerykańskiej administracji, a następnie zaadoptowany do realizacji amerykańskich interesów na Bliskim Wschodzie, a także osiągnięcie żydowskiego marzenia o państwie od Egiptu po Eufrat, obejmującym większość Bliskiego Wschodu, jak to napisano w hebrajskiej „Biblii”.

Yinon twierdzi, że jesteśmy świadkami nowej bezprecedensowej epoki w historii świata, co wymaga zarówno opracowania nowej perspektywy, jak i strategii operacyjnej w celu jej wdrożenia.

Racjonalistyczne i humanistyczne podstawy cywilizacji

zachodniej legły w gruzach, Zachód rozpada się przed połączonym atakiem Związku Radzieckiego i Trzeciego Świata, czemu jak mu się wydawało, towarzyszy wzrost antysemityzmu, co oznacza, że Izrael stanie się ostatnią bezpieczną przystanią dla Żydów.

Muzułmański świat arabski wokół Izraela został arbitralnie ukształtowany i podzielony na 19 państw heterogenicznych etnicznie przez byłe imperialne mocarstwa, Francję i Wielką Brytanię i stał się obecnie „tymczasowym domkiem z kart złożonych przez obcokrajowców”.

Pogląd, że panarabizm był domkiem z kart skazanym na upadek był już wcześniej zaprezentowany przez Fouada Ajami. Kraje te złożone z wzajemnie wrogich mniejszości etnicznych, które po rozpadzie – w interpretacji Ahmada – na feudalne plemienne lenna, nie będą już w stanie kwestionować Izraela.

Czynniki odśrodkowe spowodowałyby dynamikę rozdrobnienia, która – choć wysoce niebezpieczna – dałaby Izraelowi szansę, których nie wykorzystał w 1967 r.

Następnie Yinon analizuje słabości krajów arabskich, stwierdzając, że Izrael powinien dążyć do doprowadzenia do fragmentacji świata arabskiego w mozaikę grup etnicznych i wyznaniowych. „Każdy rodzaj konfrontacji między Arabami” – argumentował – będzie korzystny dla Izraela w krótkim czasie.

Widział współczesne mu wydarzenia w Libanie jako zapowiedź przyszłych wydarzeń w całym świecie arabskim. Wstrząsy stworzyłyby precedens dla sterowania izraelskimi krótkoterminowymi i długoterminowymi strategiami. W szczególności stwierdził, że bezpośrednim celem polityki powinno być zlikwidowanie zdolności wojskowych państw arabskich na wschód od Izraela, podczas gdy głównym celem długoterminowym powinno być ukształtowanie obszarów zdefiniowanych w kategoriach tożsamości etnonacjonalnej i religijnej.

Oto plan dla Bliskiego Wschodu...

Egipt

Yinon sądził, że porozumienia Camp David z 1978 r. są błędne. Jednym z celów Izraela na lata 1980. było, jak twierdził Yinon, rozcłódkowanie Egiptu, kraju, który opisywał jako „trupa”, w celu przywrócenia status quo ante, kiedy Izrael kontrolował Półwysep Synaj. Yinon liczył na powstanie chrześcijańskiego państwa koptyjskiego na północnych granicach Egiptu i czekał na szybką ponowną inwazję Izraela na Synaj spowodowaną przez zerwanie przez Egipt warunków pokoju, zawartego przy pośrednictwie Amerykanów, do czego pod rządami Hosniego Mubaraka, nie doszło.

Jordania i Zachodni Brzeg

W swoim opisie rosyjskiej polityki zagranicznej Jewgienij Primakow kontekstuje pracę Yinona pod kątem tego, co były ambasador Stanów Zjednoczonych przy ONZ, George Ball, oświadczył w zeznaniach przed Komisją Spraw Zagranicznych Senatu USA. Ball, omawiając drugą izraelską inwazję na Liban w czerwcu, nawiązał do rozmów z Arielem Sharonem, w których podobno Sharon stwierdził, że jego długofalowa strategia polega na „wyciskaniu Palestyńczyków z Zachodniego Brzegu, tak by zostało ich tylko tyle ile wystarcza do pracy”.

Artykuł Yinona sugerował, że polityka izraelska, zarówno podczas wojny, jak i pokoju, powinna zmierzać do jednego celu: „likwidacji Jordanii” pod rządami Królestwa Haszymidzkiego czemu towarzyszyć ma zwiększona migracja palestyńska z Zachodniego Brzegu Jordanu na wschód.

Rozwiązanie Jordanu, myślał Yinon, doprowadziłoby do zakończenia problemu istnienia gęstych skupisk Palestyńczyków na terytoriach palestyńskich, które Izrael podbił w wojnie sześciodniowej w 1967 r., pozwalając przenieść ich na

terytorium byłego królestwa.

Liban

Artykuł Yinona ożywił starą libańską teorię spiskową z 1943 r., zgodnie z którą kraj miał być skantonizowany wzdłuż etno-narodowych linii podziału. W latach 1970. pomysł ten wyszedł na jaw po wybuchu wojny domowej w Libanie w 1975 r., kiedy wiązano go z postacią Henry'ego Kissingera, którego dyplomację na Bliskim Wschodzie uważano za bardzo szkodliwą dla interesów Libanu. Krążyły wówczas plotki, że planowany jest podział Libanu na dwa państwa.

Irak

Yinon uważał Irak, z jego bogactwem naftowym, za największe zagrożenie dla Izraela. Uważał, że wojna Iranu z Irakiem podzieli Irak, którego rozbitcie powinno być strategicznym celem Izraela, i prognozował powstanie trzech centrów etnicznych, szyickiego rządzonego z Basry, sunnitów z Bagdadu i Kurdów ze stolicą w Mosulu, podzielonych zgodnie z podziałami administracyjnymi byłego Imperium Osmańskiego.

Reakcje

Angielskie tłumaczenie tekstu za sprawą Israela Shahak wkrótce pojawiło się w „Journal of Palestine Studies”.

Shahak w przedmowie do swojego tłumaczenia zinterpretował plan zarówno jako fantazję, jak i wierne odzwierciedlenie strategii opracowanej przez Ariela Sharona i Rafaela Eitana, a także wskazał na podobieństwa do obu idei geopolitycznych, które rozkwiły w Niemczech od 1890 do 1933 roku, później przyjęte przez Hitlera i zastosowane do Europy Wschodniej, jak również nowoczesnej amerykańskiej myśli neokonserwatywnej.

Według Williama Haddada publikacja tego artykułu wywołała

sensację. Haddad zauważa, że amerykański komentator, Joseph Kraft, miesiąc później, powtórzył idee Yinona w artykule, który przewiduje, że Syria imploduje na fragmenty wyznaniowe złożone z Alawitów, Druzów i społeczności sunnickich, a takie wydarzenia powinno wywołać oddźwięk w całym świecie arabskim, powodując jego rekonfigurację w sieć etnicznych mikropaństw gwarantując nastanie ery pokoju. (...)

Linda S. Heard, pisząca dla „Counter Punch” w 2006 r., dokonała przeglądu polityki bliskowschodniej pod rządami George’a W. Busha, takich jak wojna z terroryzmem i wydarzenia na Bliskim Wschodzie od wojny Iran-Irak do inwazji na Irak w 2003 r. I doszła do wniosku: Jest jedna jest rzecz, którą wiemy; „Plan syjonistyczny dla Bliskiego Wschodu” Yinona z 1982 roku w dużej mierze nabiera kształtów. Czy to czysty zbieg okoliczności? Czy Yinon był utalentowanym wróbitą? Być może! Być może jednak jesteśmy na Zachodzie świadkami konsekwentnego wdrażania planu, o którym nie mamy pojęcia, a który bez wątpienia nie leży w naszym interesie.

Kanadyjski ekonomista Michel Chossudovsky na swojej stronie „Global Research” powtórzył tłumaczenie Shahaka w kwietniu 2013 r., Argumentując, że rzuciło to światło na koncepcję Wielkiego Izraela w polityce koalicji rządowej Likud kierowanej przez Benjamin Netanjahu i kręgi izraelskiej armii i wywiadu.

W 2017 r. Ted Becker, były profesor prawa na Uniwersytecie Nowojorskim, Walter Meyer i Brian Polkinghorn, wybitny profesor analizy konfliktów i rozstrzygania sporów na Uniwersytecie w Salisbury, twierdzili, że plan Yinona został przyjęty i udoskonalony w dokumencie politycznym z 1996 r. Zatytułowanym „A Clean Break: Nowa strategia zabezpieczenia obszaru”, napisanym przez grupę badawczą w izraelskim Instytucie Zaawansowanych Studiów Strategicznych i Politycznych w Waszyngtonie pod przewodnictwem Richarda Perle’a, który kilka lat później stał się jedną z kluczowych postaci w formułowaniu strategii wojny w Iraku przyjętej przez

administrację George W. Bush. Zarówno Becker, jak i Polkinhorn przyznają, że zdeklarowani wrogowie Izraela na Bliskim Gazy odczytują całą sekwencję zdarzeń – inwazję na Liban, bombardowanie Iraku , wojnę w Syrii i próby powstrzymania potencjału nuklearnego Iranu – w świetle Planu Yinona i uznają za dowód, że Izrael jest zaangażowany w nowoczesną wersję Wielkiej Gry, przy poparciu chrześcijańskiego fundamentalizmu i syjonistycznych prądów w amerykańskim neokonserwatyzmie. Potwierdzają również, że partia Likud wydaje się realizować te plany.

Autorstwo: Andrzej Kumor

Źródło: Goniec.net